Pentru sărbătoarea celor Trei Ierarhi
ca vacanță școlară grecească

De părintele Panteleimonas Krouskos

Repostat de pe: http://www.facebook.com

Inițial, este destul de periculos și „netradițional” în vremurile rele în care trăim, vremuri ale anticriștilor și închinătorilor strămoșilor, imoraliștilor și noilor apologeți, să pretinzi că nu ești, mai ales în haine și conștiință preoțești.

Personal, nu am nicio îndoială că cei trei dascăli și pastori de frunte ai Bisericii au salvat și au răspândit valoarea literelor grecești, „ca și cum creștinii din fiecare epocă ar beneficia de ele” și chiar i-au demonizat pe intelectualii greci cu dinți și gheare, în vremuri în care conștiința ecleziastică îi trata pur și simplu ca pe niște scrieri păgâne suspecte și idei care blasfemiau Cuvântul. Mai ales când unii oameni afectați de strămoși cred și mărturisesc în deplină conștiință iudaizarea maselor grecești, principalele pârghii fiind polemicile celor trei părinți și „antisemitismul lor împovărător”, care i-a costat pe strămoșii noștri însăși identitatea lor culturală. Este irelevant, desigur, dacă acești trei sfinți „papouli”, apărătorii săracilor și vocile dreptății și adevărului, imaginile blândeții, trupurile sacrificiului de sine și ale sacrificiului deșert, mințile celui mai înalt intelect care au dus mai departe cunoașterea antică moștenită, nu au fost doar măcelari de filosofi și instigatori la acte de violență. Cum așa? Și-au petrecut cea mai mare parte a vieții între colonii de leproși și exil, între persecuții, dureri și sacrificiu de sine. Iulienii din fiecare epocă, asemenea unor visători legați la ochi ai unei comedii burlesque, dependenți de cumpărături și uratori din fire, poate că nu și-au iertat niciodată propria mamă pentru profeția ei pitică „căci apa a stins glasul...”. Ca să spunem așa, este de neînțeles pentru grecul superior să înțeleagă că „teologia” poftelor lui Zeus și a isteriei virginale a lui Pallas, o teologie care justifică instinctele și pasiunile umile, era inevitabil din

punct de vedere istoric și spiritual să fie înlocuită cu teologia jertfei Crucii și a purității emoționante a Fecioarei Maria.

Copiez de pe site-ul matia.gr:

„ Sărbătoarea celor Trei Ierarhi a fost instituită de Alexios Comnenul în anul 1100 d.Hr., pe de o parte pentru a-i onora pe cei trei mari sfinți ai Bisericii noastre și, pe de altă parte, pentru a pune capăt disputelor și certurilor dintre credincioși cu privire la care dintre cei trei sfinți (Sfântul Vasile cel Mare, Sfântul Ioan Gură de Aur, Sfântul Grigore Teologul) este cel mai important și cel mai mare. Credincioșii erau împărțiți în grupuri, în funcție de sfântul pe care îl considerau mai important. Cei care susțineau că Vasile cel Mare este mai important se numeau Vasileiței, cei care susțineau că este Sfântul Grigore Teologul se numeau Gregoriței și, în final, cei care susțineau că Sfântul Ioan Gură de Aur este mai important se numeau Ioaniței.”

Șase secole mai târziu, în 1826 d.Hr., Demetrius Frederick Guilford, fondatorul Academiei Ionice, și Constantin Typaldos au stabilit ziua de sărbătoare a celor Trei Ierarhi ca zi dedicată educației grecești și ionice. Șaisprezece ani mai târziu, în 1842 d.Hr., Universitatea din Atena a stabilit ziua de sărbătoare a celor Trei Ierarhi pentru întreaga Grecie liberă ca zi dedicată educației și literelor. De atunci, cei Trei Ierarhi au fost considerați patronii elevilor, studenților și cursanților în general, iar ziua lor de sărbătoare este o sărbătoare școlară.

În cele din urmă, trebuie să remarcăm că Divina Liturghie celebrată în ziua Sfinților Trei Ierarhi a fost scrisă de Episcopul Ioan de Evhaeton (cunoscut și sub numele de Ioan Melanopous sau Mavrops), un contemporan al lui Alexios Comnenul .

***

Bine, până aici. Deci este o sărbătoare școlară instituită de o instituție universitară și într-adevăr într-un spațiu geografic și istoric limitat: Grecia, biserica din ea și, mai general, celebrarea educației pentru elenism în întreaga lume.

Chiar și astăzi, 185 de ani mai târziu, rămâne nu doar în conștiința națională, ci și în cea ecleziastică, ca o zi de sărbătoare școlară și o zi a educației grecești. Dar este oare doar atât? Nu. Sărbătoarea celor trei

ierarhi nu este o zi de sărbătoare școlară, nu este ziua de cinste a sfântului patron al literelor grecești. Sau cel puțin, mai simplu și mai precis, nu este DOAR atât. Se poate afirma cu ușurință că doar prin concesie economică istorică este așa și nu va înceta niciodată să fie așa în Ortodoxie, chiar dacă este abolită ca sărbătoare a educației grecești, și totuși să fie rațională. Sărbătoarea celor trei ierarhi nu este în primul rând o sărbătoare grecească, o sărbătoare a mândriei și invenției grecești . Este sărbătoarea și memoria a trei învățători și păstori ai Bisericii. Este o sărbătoare „veche", „bizantină", o altă comemorare a sfinților, a marilor sfinți, a marilor sfinți, caracterizată prin toată teologia, semiologia și importanța comemorării ortodoxe a sfinților, adunarea cultului ortodox pentru a onora trei figuri sfinte de top ale Ortodoxiei.

Obsesia anacronică și inexactă pentru caracterul scolastic și limitat grecesc (de ce nu elenistic) al sărbătorii trebuie să devină la un moment dat un lucru de domeniul trecutului în conștiința ortodoxă comună . Când venim la adunare, cler și popor, pentru a-i cinsti pe cei trei părinți, iar acest lucru, după cum am văzut, se întâmpla cu secole înainte de 1826 d.Hr. și în afara spațiului strict grecesc, venim nu pentru a-i cinsti doar pe trei înțelepți eleniști ai trecutului, cu un spirit și un etos de mândrie naționalistă și frenezie elenică, ci ne adunăm pentru a-i cinsti: „filosofii înțelepții, preoții păstorii, păcătoșii protectorii, săracii îmbogățitorii, întristații mângâietorii, tovarășii călătorii, marea guvernatorii, pretutindeniul călduros, divinii Arhiierarhi", conform imnului sărbătorii. Este o obsesie și un rezultat al unui „creștinism" distorsionat, secular, lingușitor, al repetării constante și al patogenității obsesiei pentru caracterul școlar-pedagogic al sărbătorii. Predicile ținute de colegii teologi și preoți din acea zi subliniază și reiterează faptul că cei trei profesori erau înțelepți, educați, intelectuali, „noii Demostene și Platon", „părinți ai civilizației europene" și alții asemenea, iar un frate foarte simpatizant a rostit chiar următoarea afirmație grafică, cu entuziasm deplin și o lingușire grosolană: „precursori ai Iluminismului european". (…!)

Și cineva se întreabă: Ei bine... cei trei sfinți nu au fost teologi și într-adevăr susținători și reformatori hotărâți ai gândirii teologice orientale, dar și ai gândirii mondiale? Nu au fost ei filantropi, pastori, asceți, călugărițe, călugări, binefăcători, „doctori ai sufletului și trupului" miraculoși? Nu au construit ei regate și nu au oferit modele de viață militantă și sociabilă și de curaj? Nu au fost ei antropologi profunzi, iubitori și mistici ai teologiei și antropologiei ortodoxe? Nu au fost ei

închinători și rugători, cateheți și profesori siguri pe sine în teologie, campioni ai Ortodoxiei și „purgători ai lui Arius”? Au fost ei doar oratori, filozofi și poeți? Au fost ei doar oameni de știință și tehnicieni, precum contemporanul lor Libanius și succesorul lor Varlaam? Au fost ei pur și simplu „minți iluminate” precum Aquinas și arhivari meticuloși ai învățatului? Nu au postit? Nu au păstorit suflete? Nu s-au luptat ei față în față cu dușmanul cel mare în deșertul lor personal? Nu i-au verificat ei pe Iulian și Eudoxie, adică pe precursorii sistemului corupt și ai superstatului de astăzi? Au fost ei doar profesorii dulci și morali care își luau elevii de mână pentru a-i învăța ascuțimea și perversitatea? Nu au identificat și denunțat frauda proprietății, lăcomiei și bogăției? Nu au sărutat ei leproșii și nu au făcut minuni cu bolnavii? Sau sunt narațiunile agiotice și sinaxarice pur și simplu depășite, niște nonsensuri ale conservatorismului preoțesc, adică basme pitorești care nu merită menționate, mai ales la adunările profesorilor și în prezența oamenilor de știință și a „oamenilor educați”? Totuși, nu pot spune… uneori, slujirea caritabilă a celor trei ierarhi este subliniată și în predici. Poate doar atunci când instituționalizăm teologia politică sau când promovăm un discurs moralist de autopromovare, ca „urmași” ai lor, în „faptele iubirii” care ne promovează eul nesemnificativ.

Încheiem cu chiar cuvintele marelui Vasile, care sunt caracteristice subiectului și dovedesc natura înșelătoare a unilateralității și lingușirii noastre:

„ Eu, (scrie el), după ce am petrecut mult timp în lucruri deșarte și mi-am irosit aproape toată tinerețea trudind la lucruri inutile (indiferente), obișnuindu-mă să studiez lecțiile «înțelepciunii date de Dumnezeu», pentru că odată m-am trezit ca și cum aș fi dormit într-un somn adânc și mi-am deschis ochii la lumina minunată a adevărului Evangheliei și am văzut clar că «înțelepciunea conducătorilor acestui veac, care se apropie de sfârșit », era inutilă, după ce am plâns mult pentru viața mea jalnică, L-am rugat pe Dumnezeu să mă țină de mână pentru a putea fi luminat în doctrinele evlaviei. Și înainte de toate am încercat să obțin o corecție morală, pentru că sufletul meu suferise o mare perversiune din cauza asocierii mele cu oameni răi. Așa că am citit Evanghelia și, când am văzut că este scris acolo că contribuie mult la mântuirea unui om să-și vândă bunurile și să le împartă fraților săraci și să trăiască fără să-i pese deloc de această viață și să nu-și fixeze sufletul pe lucrurile pământești din vreo simpatie, am rugat să găsesc pe unul dintre frații care alesese

această cale în viața sa, astfel încât, împreună cu…” el, aș putea călători și trece prin această furtună trecătoare a vieții .

Îi voi onora pe cei trei ierarhi ca pe un taliban creștin naiv, liber de cătușele progresismului, de prejudecățile intelectualismului și de impenetrabilul cu rădăcini grecești, așa cum onorăm fiecare sfânt, educat sau needucat , cu referire deplină și unică la persoana lui Hristos, în adunarea euharistică, cu referire la standardele sfințeniei și nu la standardele secularismului, exact ca în epoca comnenilor. În romantism „stupid”, dar cu o conștiință onorabilă... Iluminare bună tuturor celor afectați de Bavaria!